

Koncem roku 1974 tragicky zahynul ve Vysokých Tatrách vynikající horolezec, dvaadvacetiletý Vladimír Charousek. Jeho domácím terénem byly především Prachovské skály, ale také v horách dosahoval úspěchů. Stal se jednou z velkých nadějí čs. horolezectví — pro rok 1975 byl vybrán do reprezentačního družstva Českého horolezeckého svazu. Svých největších úspěchů v horách dosáhl v létě 1974. Byl to průstup Piusiho cestou na Cima Su Alto v Italských Dolomitech, klasifikace VI*A3, zařazený mezi tzv. „výstupy roku 1974“, které vhláší trenéřská rada. Dále pak výstup cestou „Steber Šit“ — pilířem severní stěny Šite v Italských Alpách, klasifikace VI*A4.

Snad nejhodnější vzpomínkou na tohoto horolezce a kamaráda může být vyprávění o jeho nejtěžším výstupu.

V Italských Alpách zařadila naši čtveřici — Josku Nežerku, Vládu Charouska, Jindru Sochora a mne — především severní stěnu Šite. Tato 2 km široká, 800 m vysoká hradba v závěru údolí Planica tvoří spojnici mezi poněkud známějšími štíty Travníkem a Jalovcem. Iiž doma, při studiu podkladů, jsme se domluvili o přínadném pokusu uskutečnit velice logický prvovýstup přibližně v prostředku mohutné stěny, kde v širokém úseku dosud žádná cesta nevede.

Ještě první den pobytu v údolí Planica, po krátkém aklimatizačním výstupu na Kotovu špicu, vydáváme se, zatěžkáni několika desítkami kilogramů lezeckého materiálu a jídla, na výzkum terénu naší zamýšlené cesty.

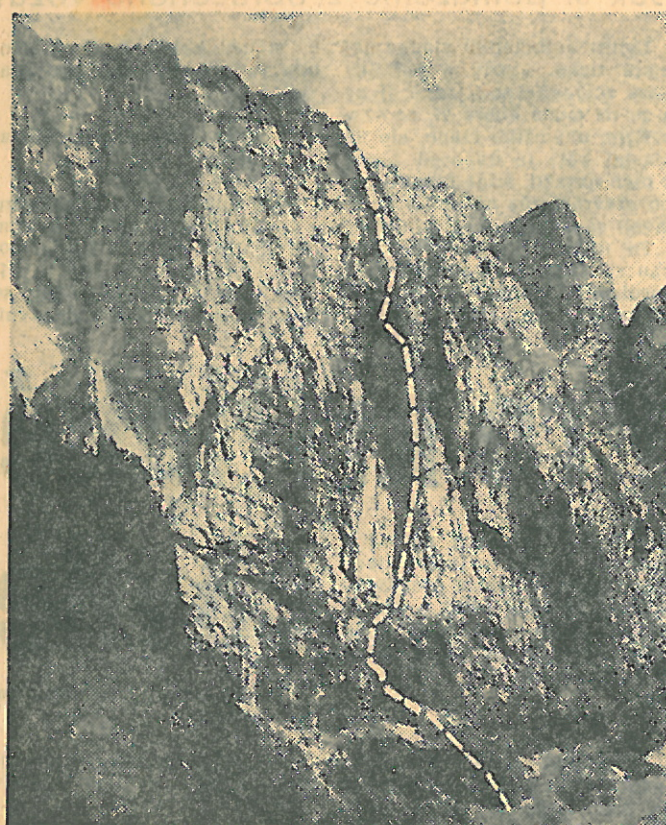
Vzhledem k délce hladké a strmé stěny a k lezecké náročnosti odhadujeme, že pro prvovýstup je zapotřebí zhruba čtyř až pěti dní nekoneného počasí. V pozdních odpoledních hodinách si začínáme uvědomovat, že vysněného cíle asi nedosáhneme, protože náš celkový pobyt v Italských Alpách bude trvat jen pět dní a zatím je poměrně neštědné počasí.

Při dalším postupu jsme šokováni, když ve vzdálenosti asi 40 m objevíme skoby, smvčky a visící pomocná lana — to znamená, že někdo se zde již o průstup pokoušel. Přestože podle sdělení na chatě Tamar v těchto místech žádná cesta nevede, jsme nečekaným objevem trochu deprimováni. Prožíváme velké dilema — vrátit se, nebo pokračovat? Po kratším váhání se s novou chutí novšíme do dalšího obtížného úseku.

Definitivní rozhodnutí nastává až s blížícím se večerem, kdy se na západě, za majestát-



Joska Nežerka (vlevo) a Vláda Charousek



Severní stěna Šite. Výstupová cesta J. Nežerky a V. Charouska s bivakem blízko vrcholu

JEHO NEJTĚŽŠÍ VÝSTUP

ním Jalovcem, objevuje obrovská černá hradba mraků. Okamžitě se domlouváme o návratu a rychle slaňujeme. Za prvních kapek procháme zpět do tábora. Hlavní nápor bouře sice přichází až v noci, ale tím je mohutnější. Když se vnitřní prostor našeho stanu postupně mění v koupaliště, blahořečíme si, že jsme se včas vrátili. Také další den je deštivý.

Myšlenky na prvovýstup nás opustily, ale severní stěnou Šite bychom chtěli přesto prospout. Sotva se trochu zlepšilo počasí, vydávají se Vláda a Joska na zatím jen třikrát zdořanou cestu „Steber Šit“, která patří mezi nejtěžší výstupy Italských Alp. S Jindrou se rozhodujeme pro další velmi těžkou „Cestu JLA“.

Nastupujeme o den později než naši kamarádi, ale směla nás neopouští. Po překonání kamenolomu ve spodní části stěny, kde nás čekaly jedny z doposud nejhorsších lezeckých zážitků, nastupujeme do technicky náročných částí cesty. Při výstupu se řídíme nákresem v průvodci, protože slovinskému textu přesně nerozumíme. Ná-

kres je ale chybný, a tak v úseku, kde nejsou skoby, nás posloupenost mělkých žlábků postupně vzdaluje od kouta, kterým jsme měli správně postupovat! Uvědomujeme si, že jsme se odchýlili, ale rozhodujeme se pokračovat dále.

Překonáváme několik úseků téměř na hranici lezitelnosti, ale po 200 metrech nás zastavuje mohutný převis bez trhlín. V těchto místech zbývá pouze jedna možnost — vrátit se. Vyčerpání a zklamání přichází zpět do tábora, a tak trochu závidíme našim přátelům, kteří byli úspěšní, i když výstup pilířem jim způsobil více nepříjemností než radostí. Snad nejlépe to vystihuje vyprávění Josky Nežerky:

Po mokřém dni nás ráno budí chlad. Když zjišťujeme, že je jasno, okamžitě se rozhodujeme pro výstup cestou „Steber Šit“. Po hodině pokusu jsme pod prvními skobami. Nemohu se dost dobře rozhlédnout, kudy vede výstupová trasa, neboť skála je tak převislá, že vidíme maximálně na 10 m. K postupu slouží špatně držící skoby, zatlučené navíc na dos-



Výstup severní stěnou Šite

Další postup znepríjemňuje velice lámavý převis — je to vlastně převislé seskupení hrubého štěrku. Nepříjemný terén nás přivádí na polici, nad kterou je naopak pevná skála, ovšem bez možnosti zajištění skobami. Po sto metrech těžkého lezení dosahujeme obrovského žlabu, protínajícího celou stěnu, a rozhodujeme se konečně posnídat. Vpravo od nás výrazně vystupuje vlastní pilíř.

Terén je přechodně lehčí, ale brzo se obtížnost rychle zvyšuje. Mimo velmi těžké lezení ve značně rozlámané skále nás nejvíce trápí špatné zajišťovací možnosti. Zatlučené skoby se nám daří jen málokdy a navíc nejsou vždy právě nejspolehlivější. Musíme tedy postupovat s maximální opatrností. Riskantnost této cesty nás začíná značně znepokojovat. S obtížemi dosahujeme prostorné jeskyně se zamrzlým jezírkem uprostřed. Při pohledu z jeskyně jsme bezradní — kolem dokola hladká stěna. Bereme si na pomoc průvodce, kde objevujeme výraz „prečnica v tehu 25 m“ — čeká nás tedy travers na laně. Následuje choulostivá a jemná práce s využitím protitahu lana. Postupně se tak dostáváme do míst, kde je možno pokračovat v lezení. V lámavé skále vystupují zpět nad jeskyni, takže Vláda může šplhat přímo ke mně.

Další lanová délka, nejtěžší v celé stěně, vede drobným žlábkem s volnými kameny, kde skoby sice neudrží, ale přece jen poskytují pocit určitého bezpečí. V následujícím úseku přiléhá Vláda na prostornou polici, na které se rozhodujeme pro bivak. V okamžiku, kdy se odvažujeme, zmocňuje se nás fantastický pocit uvolnění. Odhazujeme zbytky sněhu, upravujeme polici tak, aby se nám lépe leželo, a teprve pak se doslova vrháme na jídlo.

Kolem čtvrté hodiny se probouzíme, balíme věci a pomalu postupujeme vzhůru. Nepospícháme, a především obdivujeme nádherné ráno — nad námi je temná modř a v širokém okruhu vystupují z jemného oparu ozářené bělostné štíty.

Během dvou hodin se přibližujeme k našemu cíli. Vláda dobrá asi 10 m pod hřebenem a s počtem nesmírného štěstí společně vystupujeme na vrchol.

JIRÍ NOVÁK, JOSEF NEŽERKA

FOTO: JIRÍ NOVÁK